

Sygn. akt I C 694/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Łopatowska-Bąkiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Malinowska

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2022 r. w Golubiu-D.

sprawy z powództwa (...) **Banku S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko J. B.

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Kosztami procesu obciąża powoda.

sędzia

Wioletta Łopatowska-Bąkiewicz

Sygn. akt I C 694-17

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w dniu 2 sierpnia 2017 roku wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu J. B. domagając się zapłaty na rzecz powoda kwoty 57.723,34 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 53.219,31 zł od dnia 15 lipca 2017 roku do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od pozostałej kwoty. Ponadto wniósł o zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, że wierzytelność dochodzona pozwem wynika z braku spłaty przez pozwanego kredytu zaciągniętego w dniu 22 kwietnia 2016 roku. W związku z nienależytym wykonywaniem przez pozwanego zobowiązania poprzez brak spłaty skutkującym naruszeniem warunków przedmiotowej umowy, zadłużenie zostało postawione w stan pełnej wymagalności.

Na dochodzoną pozwem należność składają się: niespłacony kapitał w kwocie 53.219,31 zł, odsetki za opóźnienie w kwocie 903,10 zł oraz odsetki umowne w kwocie 3.600,93 zł.

Dnia 10 sierpnia 2017 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny w sprawie VI Nc-e (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem zgłoszonym w pozwie (nakaz k. 4 verte akt).

Od tego nakazu pozwany J. B. wniósł w terminie sprzeciw, w którym podniósł że stał się ofiarą oszustwa, albowiem po podpisaniu umowy pożyczki kwota została przekazana na konto innej osoby z uwagi na sfalszowanie numeru konta przez pośrednika i obecnie toczy się w tej sprawie postępowanie karne (sprzeciw k. 5-6 akt).

Postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2017 roku sprawa została przekazana według właściwości do tutejszego sądu. (postanowienie k. 8 v akt).

Pełnomocnik powoda w odpowiedzi na sprzeciw (k. 37-38 akt) podniósł, że udzielił pozwanemu pożyczki i pozwany dokonał spłaty kilku pierwszych rat, a twierdzenia pozwanego o przekazaniu kwoty pożyczki na konto innej osoby nie zostało wykazane.

Postanowieniem z 17 maja 2018 roku (k.62 akt) postępowanie zostało zawieszono ze względu na toczącą się sprawę przed Prokuraturą Rejonową w Bydgoszczy w przedmiocie doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez J. B. do czasu jej prawomocnego zakończenia.

Postępowanie zostało podjęte po zakończeniu postępowania karnego postanowieniem z dnia 21 czerwca 2022 roku (k.135 akt).

Sąd ustalił co następuje.

Pozwany J. B. zamierzał zaciągnąć kredyt na sfinansowanie kosztów elewacji domu i znalazł w Internecie ogłoszenie dotyczące doradcy finansowego. Doradcą tym był P. K. do którego udał się pozwany i po doradzeniu mu zaciągnięcia kredytu u powoda, wypełnił wniosek o udzielenie kredytu w kwocie 35.000 zł. P. K. nie wymagał od pozwanego przedstawienia zaświadczeń o zatrudnieniu i wysokości zarobków. Pozwany podał jedynie pośrednikowi swój numer konta bankowego w Banku Spółdzielczym, na który miała zostać przelana kwota udzielonej pożyczki. Następnie razem z pośrednikiem udał się do Centrum (...), gdzie na J. B. czekała już przygotowana umowa kredytu konsumpcyjnego. Pozwany w dniu 22 kwietnia 2016 roku podpisał umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) z (...) Bank S.A. z siedzibą w W.. Bank udzielił na jej podstawie pozwanemu kredytu w kwocie 56.179,78 zł na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy, prowizji bankowej, składki ubezpieczeniowej, korzystania z usług dodatkowych świadczonych przez pośrednika kredytowego przy zawarciu umowy. Prowizję bankową ustalono w umowie na kwotę 6.011, 24 zł., składkę ubezpieczeniową na 6.741,57 zł, korzystanie z usług dodatkowych świadczonych przez pośrednika kredytowego na 8.426,97 zł oraz odsetki od kapitału na 17.476, 72 zł. Cała kwota kredytu wynosiła 35.000 zł , a całkowita kwota do spłaty 73.658,50 zł. Kredyt miał być spłacany w ratach miesięcznych w wysokości 1.025,26 zł każda i oprocentowany według zmiennej stopu procentowej, która w dniu jego podpisania wynosiła 9,45% w stosunku rocznym

Dowód: umowa kredytowa k. 22-24 akt.

Pozwanego zaniepokoiło, że po trzech dniach od podpisania umowy na podany pośrednikowi numer konta nie wpłynęły pieniądze z banku. Udał się do Centrum (...) gdzie podpisywał umowę i po dokładnej analizie treści umowy okazało się, że w umowie P. K. podał inny numer konta bankowego na który bank miał przelać pieniądze. W telefonicznej rozmowie z P. K. pozwany ustalił, że pomyłka zostanie naprawiona i pieniądze z kredytu trafią na konto pozwanego. Pozwany nie miał uiszczać wynagrodzenia dla pośrednika, który miał odciągnąć z kwoty kredytu swoją prowizję. Pozwany nie analizował i nie czytał treści umowy zawierając doradcę i polegając na ustaleniach z pośrednikiem.

Dowód: zeznania pozwanego nagranie 00:03:27-00:04:23 k. 32 i k. 63-64 nagranie 00:02:46-00:12:38.

Po miesiącu pozwany zrozumiał, że został oszukany, bo żadne pieniądze nie trafiły na jego konto i zawiadomił organy ścigania.

Dowód: zeznania j. w.

W pismach z dnia 28.05.2016 roku i 17.03.2017 r., powód wezwał pozwanego do zapłaty, a w piśmie z dnia 18.04.2017 r. bank złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. W dniu 28.06.2017 r powód wystosował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty.

Dowód: wezwania do zapłaty k. 17-21 akt.

Dnia 14 lipca 2017 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg na kwotę zadłużenia wynoszącą 57.723,34 zł.

Dowód: wyciąg k. 16 akt.

Prokuratura Rejonowa B.-Północ w B. prowadziła postępowania w sprawie przeciwko podejrzanemu P. K. i innym, dotyczących doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i uzyskania korzyści majątkowej oraz podrobieniu zaświadczeń.

Przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy toczyła się sprawa przeciwko P. K. w sprawie III K 440/20, oskarżonemu m. in o to, że w dniu 18.04.2016 roku w B. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. B. oraz (...) Bank S.A. w ten sposób, że pośrednicząc w zawarciu umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) pomiędzy J. B., a (...) Bank S.A. na podstawie wniosku nr (...) o udzielenie kredytu opatrzonego datą 21.04.2016 r., posłużył się poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu J. B., które miało znaczenie przy udzielaniu kredytu. Ponadto P. K. oskarżony został o to, że podał numer rachunku bankowego założonego na nazwisko D. K., na który zamiast na rachunek bankowy prowadzony dla J. B., zostały przelane pieniądze z otrzymanego kredytu w kwocie 35.000 zł, czym spowodował straty w wysokości 35.000 zł na szkodę J. B. oraz (...) Bank S.A. tj. o czyn z art. 286 §1 kk i art. 270§1 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy III Wydział Karny w sprawie IX K 440/20 z dnia 23 listopada 2021 roku P. K. został skazany za popełnienie zarzuczanych mu czynów. W prowadzonym w tej sprawie postępowaniu sąd ustalił, że zeznania J. B. są spójne, logiczne i zgodne z dokumentacją kredytową i pożyczkową oraz opinią biegłego z zakresu badań podpisów oraz że pieniądze z kredytu, w którego zawarciu pośredniczył skazany P. K., nigdy nie dotarły do kredytobiorcy.

W wyniku apelacji oskarżonego Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 31 marca 2022 roku w sprawie IV Ka 190/22, zmienił powyższy wyrok o tyle, iż uznał że czyny przypisane oskarżonemu P. K. stanowią w ramach ciągu przestępstw jeden czyn z art. 286§1 kk i art. 270§1kk w zw. z art. 11 §2 kk polegający na tym, że w dniu 22 kwietnia 2016 roku w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Bank S.A. w ten sposób, że pośrednicząc w zawarciu umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) pomiędzy J. B. a (...) Bank SA na podstawie wniosku nr (...) o udzielenie kredytu posłużył się poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu J. B. jako kierownika działu w firmie (...) sp. z o.o. w B. które miało znaczenie przy udzielaniu w. w. kredytu oraz podał numer rachunku bankowego założonego na rachunek bankowy D. K. na który to rachunek, zamiast na rachunek bankowy prowadzony dla J. B., zostały przelane pieniądze otrzymanego kredytu w kwocie 35.000 zł, czym spowodował straty w wysokości 35.000 zł na szkodę (...) Bank S.A. Za tak ustalony ciąg przestępstw sąd obniżył P. K. karę pozbawienia wolności do 1 roku i 6 miesięcy oraz utrzymał zaskarżony wyrok w pozostałej części w całości. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu tego orzeczenia podniósł, że przypisanie oskarżonemu dwóch czynów podwoiłoby odpowiedzialność finansową oskarżonego ustalając, iż oskarżony doprowadził do szkody w kwocie 35.000 zł zarówno J. B., jak (...) Bank S.A. Powyższe spowodowało, iż Sąd Okręgowy uznał, iż czyny przypisane oskarżonemu stanowią jeden czyn. Wyrok jest prawomocny z dniem 31 marca 2022 roku.

(Dowód: kserokopia z akt wraz z odpisem wyroku z uzasadnieniem ze sprawy III K 440/20 k. 138 akt).

Sąd zważył co następuje.

Ustalony w sprawie stan faktyczny nie był sporny. Zgodnie z zasadą art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jego odpowiedzialność cywilną.

Zgodnie z brzmieniem art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 128, ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Do umów pożyczek pieniężnych zawieranych przez bank stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu – art. 78 powołanej ustawy.

Ponieważ pozwany jest konsumentem, zaś kredytodawca przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania kredytów i przy zawieraniu umów posługuje się wzorcami umownymi, dlatego zastosowanie w niniejszej sprawie mają również przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (t.j.: Dz.U. z 2016r., poz. 1528 ze zm.). Art. 3 ust. 1 tej powołanej ustawy wskazuje, że przez umowę o kredyt konsumencki należy rozumieć umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi.

Na gruncie przedmiotowej sprawy zostało ustalone, że pozwany J. B. chcąc uzyskać kredyt i obawiając się że może nie posiadać zdolności kredytowej, zwrócił się do doradcy P. K.. Pozwany nie przedstawiał doradcy żadnych zaświadczeń o swoich dochodach, a zaświadczenie takie zostało sfałszowane przez P. K., za co został on skazany. Pieniądze z umowy kredytowej nr (...) zawartej przez pozwanego z (...) Bank S.A. nie trafiły na konto pozwanego i J. B. nie skorzystał z żadnej kwoty wypłaconej przez powoda z tytułu tej umowy.

Kwota ta została w wyniku ciągu przestępstw przelana na konto wskazane przez oskarżonego P. K., który został prawomocnie skazany za doprowadzenie powoda (...) Banku S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Z uzasadnienia cytowanego powyżej wyroku skazującego Sądu Okręgowego w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy, jednoznacznie wynika, że to skazany P. K. ponosi odpowiedzialność finansową za szkodę powoda. Do zawarcia skutecznie umowy kredytu i egzekwowania zobowiązań z niej wynikających doszłoby w przypadku uzyskania przez pozwanego J. B. kwoty pożyczki. Przekazanie kwoty pożyczki na konto nie należące do kredytobiorcy stanowi brak realizacji umowy i pozwany nie może odpowiadać za brak wykonania zobowiązania jej spłaty. Finalnie bowiem w wyniku oszustwa kwota pożyczki nie została mu wypłacona i pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za czyny pośredników kredytodawcy. Pozwany był co prawda sygnatariuszem umowy z powodem, gdyż jego podpis znajdował się na umowie, a nawet ufając, że kwota pożyczki zostanie przelana na jego konto, dokonał spłat początkowych rat na poczet zadłużenia wynikającego z umowy. Kwota pożyczki nie dotarła jednak na konto pozwanego, ale na konto oszusta, który został prawomocnie skazany za ten czyn i który, jak to uznał sąd w uzasadnieniu wyroku karnego skazującego, ponosi wobec powoda odpowiedzialność finansową za zobowiązanie z tej umowy.

Z tych względów powództwo podlegało oddaleniu. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

sędzia Wioletta Łopatowska-Bąkiewicz